SEZNAM LITERATURY A PRAMENŮ

V tomto soupise nejsou uváděny recenze (v denním tisku a časopisech), na které bylo průběžně odkazováno v jednotlivých kapitolách. Literatura a prameny jsou přehledně rozděleny dle odpovídajícího charakteru obsahu a určení.

Literatura lexikografického typu

Černušák, Gracian – Štědroň, Bohumír – Nováček, Zdenko (eds.): *Československý hudební slovník osob a institucí.* 2 svazky. Praha: Státní hudební vydavatelství, 1963 a 1965. (resp. www.ceskyhudebnislovnik.cz)

Macek, Petr – Fukač, Jiří – Vysloužil, Jiří (eds.): *Slovník české hudební kultury.* Praha: Editio Supraphon, 1997.

Kutsch, Karl J. – Riemens, Leo: *Grosses Sängerlexikon.* Sv. 1–7. München: K. G. Saur, 2003.

Janota, Dalibor – Kučera, Jan Pavel: *Malá encyklopedie* české *opery*. Praha: Paseka, 1999.

Literatura zaměřená regionálně

Čápová-Sýkorová, Eva: *60 let Státního divadla v Ostravě*. Ostrava: Státní divadlo v Ostravě, 1979.

ČERNÍKOVÁ 2014 = Černíková, Lenka: *Jaroslav Vogel: 1894–1970: interpret hudebního prostoru*. Ostrava: Ostravské muzeum, 2014.

Dufková, Eugenie – Srba, Bořivoj (eds.): *Postavy brněnského jeviště I.–III.* Brno: Státní divadlo v Brně, 1979–1994.

Golat, Luděk et al.: *Almanach Národního divadla moravskoslezského 1919–2009*. Ostrava: Národní divadlo moravskoslezské, 1999.

Gregor, Vladimír – Steinmetz, Karel – Boženek, Karel: *Hudební kultura na Ostravsku po roce 1945.* Ostrava: Profil, 1984.

Hasíková, Miriam: *Meziválečné hudební divadlo v Olomouci.* Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2016.

Havlíková, Helena: *Bilance posledního desetiletí české inscenační praxe Janáčkových oper ve stálých divadlech v ČR (2008–2017)*. In: Steinmetz, Karel – Kozel, David a kol.: *Janáčkiana 2018. Sborník z 34. ročníku mezinárodní muzikologické konference Janáčkiana 2018, konané v Ostravě ve dnech 31. května a 1. června 2018.* Ostrava: Ostravská univerzita – Pedagogická fakulta, 2019, s. 103–115.

Hradil, František Míťa: *Hudebníci a pěvci v kraji Leoše Janáčka: Paměti a dokumentace.* Ostrava: Profil, 1981.

Jiřík, Karel et al.: *Výtvarní umělci severní Moravy a Slezska ve sbírkách Galerie výtvarného umění v Ostravě 1900–1950*. Ostrava: Moravskoslezský kraj, 2006.

Kusák, Jiří et al.: *Ostravský hudební život po roce 1945*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2008.

Kusák, Jiří a Mazurek, Jan: *Podíl Leoše Janáčka a jeho hudby na rozvoji ostravského hudebního života 1. poloviny 20. století*. In: Nowak, Jan a Steinmetz, Karel (eds.): *Leoš Janáček světový a regionální: sborník z 29. ročníku muzikologické konference Janáčkiana 2008: (webová konference, květen–červen 2008*). Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě – Pedagogická fakulta, 2008, s. 95–102.

Mazurek, Jan: *Pobyt opery brněnského Národního divadla v Ostravě roku 1906*. In: Acta Facultatis Paedagogicae Ostraviensis, D-14. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1978, s. 93–102.

Mazurek, Jan: *K ostravské premiéře Janáčkovy opery Káťa Kabanová.* In: Malura, Miroslav – Zedníčková, Šárka – Mazurek, Jan: *Z hudební topografie severní Moravy a Slezska (studijní materiály)*. Ostrava: Ostravská univerzita – Pedagogická fakulta, 1995, s. 63–68.

Mazurek, Jan et al.: *Ostravský hudební život do roku 1945*. Ostrava: Repronis, 2007.

Mazurek, Jan – Steinmetz, Karel et al.: *Ostravská hudební kultura od konce 19. století do současnosti*. Ostrava: Ostravská univerzita, 2010.

Navrátil, Karel: *Z divadelního zákulisí. Sbírka episod z uměleckého života*. Brno: K. Smolka, 1943.

PROCHÁZKA 1948 = Procházka, Jaroslav Karel: *Lašské kořeny života i díla Leoše Janáčka*. Frýdek-Místek: Okresní a místní rada osvětová, 1948.

Procházka, Lubomír: *Mistr Lubomír Procházka vzpomíná... Káťa Kabanová. Lubomír Procházka, 16. 10. 2001*. In: *Leoš Janáček (1854–1928), Káťa Kabanová: premiéry 24. a 25. listopadu 2001 v Divadle Antonína Dvořáka*. Ostrava: Národní divadlo moravskoslezské, [2001, nestránkováno]. Znovu otištěno v divadelním programu *Leoš Janáček (1854–1928), Káťa Kabanová: premiéry 15. a 17. listopadu 2012 v Divadle Antonína Dvořáka*. Ostrava: Národní divadlo moravskoslezské, [2012, nestránkováno].

SCHREIBEROVÁ 2020 = Schreiberová, Lenka et al: *Opery Leoše Janáčka v Národním divadle moravskoslezském v Ostravě / Leoš Janáček´s operas at the National Moravian-Silesion theatre in Ostrava.* [online]. Překlad David Livingstone a Soňa Zapletalová. Vydání první. Ostrava: Národní divadlo moravskoslezské, příspěvková organizace statutárního města Ostrava, 2020 [cit. 2021-10-07]. ISBN 978-80-88180-81-4. Dostupné z: https://www.ndm.cz/cz/stranka/890-publikace-ndm.html.

Stolařík, Ivo: *Umělecká hudba v Ostravě 1918–1938*. Ostrava: Tilia, 1997.

Stolařík, Ivo – Štědroň, Bohumír: *K dějinám hudby v Ostravském kraji*. In: Slezský sborník, LIII, 1955, č. 2, s. 195–229.

VELEK 2018 = Velek, Viktor: *Hudební umělci mezi Ostravou a Vídní 1 / Tonkünstler zwischen Ostrau und Wien 1. Helena Zemanová, Richard Chýla--Graeven, Karel Kalmar (Karel Šoupal), Asta Šindlerová, Jaroslav Háša, Jindřich Záletka, Bohuš Tichý, Věra Borská, Norbert Dörfler, Eduard Jarošek.* Praha: NLN, 2018.

VELEK 2019 = Velek, Viktor: *Hudební umělci mezi Ostravou a Vídní 3 / Tonkünstler zwischen Ostrau und Wien 3. Lída Mašková-Kublová, Eva Hadrabová-Nedbalová.* Praha: NLN, 2019.

VELEK 2021 = Velek, Viktor: *Hudební umělci mezi Ostravou a Vídní 2 / Tonkünstler zwischen Ostrau und Wien 2.* Český *Caruso Richard Kubla der tschechische Caruso.* Praha: NLN, 2021.

Věžník, Václav: *Zpívali v Brně II. Kronika české opery v Brně.* Brno: JAMU, 2014.

Literatura zaměřená primárně na život a dílo Leoše Janáčka

Bártová, Jindra a Holá, Monika: *Režijní přístupy k operám Leoše Janáčka v Brně.* Brno: JAMU, 2003.

Brod, Max: *Leoš Janáček: Leben und Werk.* Wien: Wiener Philharmonischer Verlag, 1926.

Drlíková, Eva: *Leoš Janáček: život a dílo v datech a obrazech = Leoš Janáček: chronology of his life and work.* Brno: Opus musicum, 2004.

Helfert, Vladimír: *Leoš Janáček. Obraz životního a uměleckého boje. I. V poutech tradice.* Brno: nákladem Oldřicha Pazdírka, 1939.

Jílek, František: *Poznámky k instrumentaci Janáčkových oper.* In: Sborník Janáčkovy akademie múzických umění. Brno: JAMU, 1965, s. 29–34.

Kopecký, Emanuel: *Pěvci Národního divadla.* Praha: Panton, 1983.

Křupková, Lenka: *Proměny Čapkova dramatického textu v Janáčkově opeře Věc Makropulos.* In: Nowak, Jan a Steinmetz, Karel (eds.): *Leoš Janáček světový a regionální. Sborník z 29. ročníku muzikologické konference Janáčkiana 2008: (webová konference, květen–červen 2008).* Ostrava: Ostravská univerzita – Pedagogická fakulta, 2008, s. 25–42.

Pavlátová, Gabriela: *Instrumentační úpravy partitur oper Leoše Janáčka českými dirigenty.* Bakalářská práce. Brno: Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, 2012.

Přibáňová, Svatava: *Svět Janáčkových oper = World of Janáček´s operas: [katalog výstavy].* Brno: Moravské zemské muzeum, 1998.

PŘIBÁŇOVÁ 1990 = Přibáňová, Svatava (ed.): *Hádanka života (Dopisy Leoše Janáčka Kamile Stösslové).* Brno: Opus musicum, 1990.

ŠTEDROŇ 1946 = Štědroň, Bohumír (ed.): *Janáček ve vzpomínkách a dopisech.* Praha: Topičova edice, 1946.

Štědroň, Bohumír: *Leoš Janáček: k jeho lidskému a uměleckému profilu.* Praha: Panton, 1976.

Tyrrell, John: *Janáček. I, Osiřelý kos: 1854–1914.* Brno: Host, 2018.

VOGEL 1997 = Vogel, Jaroslav: *Leoš Janáček.* Praha: Academia, 1997.

Zahrádka, Jiří: *Janáček jako „repertoárový autor" u nás i ve světě.* In: Nowak, Jan a Steinmetz, Karel (eds.): *Leoš Janáček světový a regionální. Sborník z 29. ročníku muzikologické konference Janáčkiana 2008.* Ostrava: Ostravská univerzita – Pedagogická fakulta, 2008, s. 125–130.

Zahrádka, Jiří: *Výlety páně Broučkovy – kapitoly ke genezi a recepci Janáčkovy opery.* Dizertační práce. Brno: Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, 2012.

Zahrádka, Jiří: *Výlety páně Broučkovy. Vývoj dramaturgické koncepce opery.* In: Musicologica Brunensia. Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2009, roč. 2007–2008, H42–43, s. 53–58.

Zahrádka, Jiří: *Leoš Janáček. Příhody lišky Bystroušky. Kritická edice partitury.* Vídeň: Universal Edition, 2010.

Zahrádka, Jiří: *„Dílo mi z pera proudilo jako krásná řeka Volha". Ke genezi a recepci Janáčkovy Káti Kabanové.* In: Opus musicum, 2019, č. 5, s. 38–77.

Zbavitel, Jan: *Interpretační poznámky ke studiu inscenací Leoše Janáčka. I. díl. Její pastorkyňa, Příhody lišky Bystroušky.* Brno: Janáčkova akademie múzických umění v Brně, 2010.

Ostatní literatura

Havlíčková Kysová, Šárka: *Režisér jako koncept. Tvorba operního režiséra Miloše Wasserbauera v padesátých a šedesátých letech 20. století.* Praha, Univerzita Karlova: Karolinum, 2019.

Kašlík, Václav. *Jak jsem dělal operu.* Praha: Panton, 1987.

Nedbal, Karel: *Půl století s českou operou.* Praha: SNKLHU 1959.

PALOUŠ 1941 = Palouš, Karel: *Scénické výtvarnictví jako složka dramatického umění.* In: *Ročenka Českého divadla moravskoostravského.* Moravská Ostrava, 1941, s. 27, 28.

Ptáčková, Věra (ed.): *Jan Sládek.* Edice Režisér-scénograf, sv. 7. Praha: Divadelní ústav, 1979.

Toncrová, Dana: *Miloš Wasserbauer a jeho inscenace Janáčkovy opery Z mrtvého domu.* In: Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. Q 5/2002. Brno 2002, s. 69–78.